

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwart. miesięcznie 1,50 zł od posiedzenia przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedpłat, słożeńi pracy, przerwanu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozostawionych dostarczeń gazet, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wierzchn. mm. (7 lsm.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lm. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszaniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodniowo. I to w poniedziałek, środek i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Sobota Apolinarego
Niedziela 7. po Sw. Kuneg.
Poniedziałek Jakóba ap.

Dziś wschód słońca o godz. 3:42 zach 19:44
Jutro „ „ „ 3:43 „ 19:43
Dziś „ „ księżycy „ — „ 12:4

Nr. 83

Wąbrzeźno, sobota 23 lipca 1927 r.

Rok VII

Smierć króla rumuńskiego Ferdynanda I.

Rumunja pogrążona w ciężkiej żałobie.

Rządy państwem obejmuje Rada Regencyjna — Wojsko składa przysięgę na wierność Michałowi. — Pogrzeb zabalsamowanych zwłok odbędzie się dziś w piątek.

Bukareszt, 20—7. Stan zdrowia, który w ostatnich dniach pogorszył się znacznie, wczoraj wieczorem uległ dalszemu gwałtownemu pogorszeniu. Około północy król przyjął ostatnie Sakramenta. Dziś, o godz. 2,30 zrana, nastąpił zgon. Ułoża króla znajdowali się królowa Marja, królowa Jugosławji, byli królestwo Grecji książę następcy tronu Michał, książę Mikołaj i księżniczka Ileana. Król był do ostatniej chwili przytomny i zmarł bez cierpień.

Bukareszt, 20—7. Nocy dzisiejszej zmarł król rumuński Ferdynand z dynastji Hohenzollernów w 62 roku życia. Zmarły król Ferdynand panował na tronie rumuńskim przez lat 13 tj. od r. 1914, kiedy to objął berło po swym stryju królu Karolu. Smierć króla Ferdynanda wywołała w sferach politycznych tem większe wrażenie, że kwestja sukcesji połączona może być ze znacznymi powikłaniami natury wewnętrznie politycznej.

Bukareszt, 20—7. Wiadomość o śmierci króla Ferdynanda cozeszła się po mieście lotem błyskawicy. Natychmiast zwołana rada gabinetowa rozesała o fakcie telegraficzne zawiadomienia do wszystkich władz administracyjnych kraju, zarządzając zarazem środki bezpieczeństwa na wypadek niepokojów.

Prasa dzisiejsza ukazała się w żałobnych obwódkach. W kraju i stolicy panuje całkowity spokój. Miasto przywdziało żałobę.

Dziś o godz. 8-ej zrana, zebrała się rada ministrów w celu omówienia programu uroczystości pogrzebowych.

Zmarły król Rumunji Ferdynand z dynastji Hohenzollernów.
* 24. VIII. 1865 R † 20. VII. 1927 R.

Życie pełne pracy i znoju.

Król Ferdynand urodził się 24 sierpnia 1869 roku, jako książę Hohenzollern Sigmaringen. Był on bratankiem pierwszego króla Rumunji Karola I-go. W roku 1889 przybył do Bukaresztu witany owacyjnie.

W roku 1893 ożenił się z księżniczką Marją Edinburg. W roku 1914 po śmierci króla Karola wstąpił na tron jako Ferdynand I-szy. Król Ferdynand miał pięcioro dzieci: książę Karol, urodzony w 1893 roku, księżniczka Elżbieta w 1894

roku, księżniczka Marja w 1900, książę Mikołaj w 1903, księżniczka Ileana w 1909 r.

Z powodu wojny światowej uroczystość koronacyjna króla Ferdynanda I-go odbyła się dopiero 15 października 1922 roku w zamku koronacyjnym Albajula.

Chociaż król był z pochodzenia Niemcem, jednakowoż w ciągu wojny światowej ściśle przestrzegał interesu narodu rumuńskiego i koalicji, za co rodzina wyrzekła się go zupełnie. Król był w kraju bardzo popularny, żył i umarł jako katolik i był pierwszym królem wszech Rumunji. Z jego inicjatywy przeprowadzono duże kardynalne zmiany w państwie, mianowicie reformę rolną i powszechne głosowanie.

Budowniczy Wielkiej Rumunji

Za życia swego wuja księcia Karola trzymał się ks. Ferdynand zdaleka od wszelkiej polityki. Dopiero po śmierci Karola I objął on faktycznie rządy Rumunji. Kiedy wybuchła wojna światowa, rada koronna rumuńska wbrew swemu zobowiązaniu wobec państw centralnych, ogłosiła w dniu 14 października 1914 r. neutralność.

W dwa lata później t. j. 27-go sierpnia 1916 r. wypowiedziała Rumunja wojnę Austro-Węgrom. Spowodowało to wypowiedzenie wojny przez Niemcy Rumunji. Sprzymierzone armje niemiecka i austro-węgierska w szybkim czasie zajęły większą część Rumunji. Doprowadziło to do zawarcia w dniu 7 maja 1917 r. pokoju w Bukareszcie. Król Ferdynand jednak po upadku Bukaresztu uciekł z całym dworem i rządem rumuńskim do Jass.

Po zawarciu traktatu w St. Germain i Trianon do Rumunji przyłączono Bukowinę i częściowo Bessarabię, — a dnia 15 października 1922 r. nastąpiła w Karlsburgu (Siedmiogród) koronacja Ferdynanda na króla nowej Rumunji.

Następstwo

Po śmierci króla Ferdynanda następstwo tronu przypada księciu Michałowi, 6-letniemu synowi księcia Karola, który niedawno zrezygnował z pretensji do tronu. Podczas niepełnoletności księcia Michała rządy sprawować będzie rada regencyjna w skład której wchodzi: książę Mikołaj, wuj księcia Michała, patriarcha kościoła prawosławnego w Rumunji i pierwszy prezes Sądu Najwyższego w Rumunji.

Bukareszt 20. Profesor Minovic zabalsamuje ciało króla, które będzie wieczorem przeniesione do Bukaresztu. Dziś po południu zbiorą się w Bukareszcie obie lzby w celu odebrania przysięgi od Regencji. Wszystkie garnizony złożą dziś przysięgę na wierność królowi Michałowi. Pogrzeb ma się odbyć w piątek.

Bukareszt 20. 7. Bukareszt pogrążył się w ciężkiej żałobie. Na wszystkich gmachach publicznych i domach prywatnych wywieszono chorągwie o barwach państwowych, zniżone do połowy. Maszty powleczone są krepami. Dzienniki wyszły w żałobnych obwódkach. Z wielu okien wystawiono portrety zmarłego króla. Wczorajem zapalono świece u stóp portretów.

Po śmierci króla Ferdynanda otwarcie testamentu królewskiego

Bukareszt. Dnia 22. bm. nastąpi otwarcie testamentu zmarłego króla. Opublikuje się go wspólnie z listem, skierowanym do premiera, w którym król Ferdynand podkreśla dobitnie swą ostatnią wolę, aby uregulować sprawę następstwa tronu ściśle z przepisami konstytucji.

Głosy prasy angielskiej

Londyn. Prasa angielska zawiera całe artykuły z okazji śmierci króla Ferdynanda i podkreśla jego przyjazne stanowisko dla Ententy w czasie wojny światowej. Obecnie przyszłość Rumunji w znacznej mierze zależy od sprytu politycznego królowej Marji, której angielskie pochodzenie gazety londyńskie specjalnie podnoszą.

Stanowisko rządu rumuńskiego w stosunku do eksnastępcy Karola.

Paryż. Z Bukaresztu donoszą, iż rząd rumuński doniósł księciu Karolowi o śmierci króla-ojca, załączając równocześnie pismo, że zdecydowany jest bronić postanowień o następstwie tronu z dnia 4 stycznia 1926 roku. Oznacza to mniej więcej, że książę nie ma rościć sobie pretensji do tronu.

Wydziedziczony książę Karol rumuński.

Książę Mikołaj, młodszy syn królewskiej pary rumuńskiej, który był w ostatnich czasach także wysuwany na następcę tronu rumuńskiego.

228 Kas Chorych w Polsce.

Na podstawie świeżo ogłoszonej statystyki wynika, że w Polsce istnieje w tym roku 228 kas chorych, liczących 1 777 423 obowiązkowo wpisanych, a 201 dobrowolnie należących członków. W porównaniu z zeszłym rokiem liczba kas chorych wzrosła o 25, liczba członków ubezpieczonych o 175 000 osób. Najwięcej kas chorych posiada b. Kongresówka 82, poczem idą: Małopolska 69, b. zabór pruski 57 i Śląsk Cieszyński 2

Pogrzeb ofiar wypadków wiedeńskich.

Wiedeń. W środę odbył się tu pogrzeb 57 ofiar krwawych wydarzeń piątkowych i sobotnich. Przebieg pogrzebu był zupełnie spokojny. O godzinie 2-giej po poł. gdy rozpoczęły się uroczystości żałobne na cmentarzu centralnym, we wszystkich fabrykach nastąpiła 15 minutowa przerwa. Przerwa w centrali telefonicznej trwała 5 minut. Tramwaje i koleje przez cały czas były w ruchu.

Przebieg pogrzebu ofiar wypadków wiedeńskich był następujący: na wielkim placu przed cmentarzem ustawiono na ogromnym podjum 57 trumien; reszty zwłok niewiele w takiej ilości, nie można było pochować ze względu na nieukończoną jeszcze obdukcję sądową. Pomimo że na cmentarz dopuszczono jedynie najbliższych krewnych ofiar, oraz przedstawicieli władz rządowych i miejskich, dalej delegatów stowarzyszeń robotniczych oraz członków Schutzundu, liczba

uczestników pogrzebu dosięgała kilku tysięcy osób.

Porządek panował wzorowy. Policja wogóle była niewidoczna, służbę bezpieczeństwa pełniła milicja gminna. Pierwszy przemawiał imieniem gminy miasta Wiednia, w zastępstwie chorego burmistrza Seitza radny Spiesser, po nim imieniem socjalistów przemawiał Ellenbogen a następnie zabrał głos jeden z komunistów, gdyż wśród poległych znajdowali się również członkowie partii komunistycznej. W przeciwieństwie do mów socjalistycznych, przemówienie komunisty miało charakter wybitnie agitacyjny i polityczny.

Sekretarz międzynarodówki socjalistycznej dr. Fryderyk Adler, który zabrał następnie głos, wystąpił stanowczo przeciw wyzyskiwaniu tej tragicznej okazji do politycznej agitacji. Po tych przemówieniach złożono do grobów 36 trumien, zaś 21 zwłok spalono w krematorium.

Ohydne barbarzyństwo kapitana - Niemca.

Gdynia. 20. 7. W porcie Gdyni zdarzył się oburzający wypadek. Statek pasażerski, kursujący między Gdynią i Helem „Sachsen”, najechał na łódź motorową, wiozącą wycieczkę, składającą się z 10-ciu nauczycielek polskich z Lubelskiego.

Statek „Sachsen” został wypożyczony do czasu ukończenia budowy statku zamówionego w stoczni gdańskiej. Statkiem tym kieruje z ramienia pewnej firmy niemieckiej ze Stralsundu kapitan, obywatel Rzeszy niemieckiej, Seeck. Jak się okazało, wyjeżdżając w kierunku Helu z pasażerami, kapitan był kompletnie pijany. Mimo, że łódź motorowa usiłowała ominąć statek, kapitan najechał umyślnie na łódź i wyrzucił ją. Nauczycielki polskie zaczęły tonąć.

Załoga statku, składająca się z Polaków, chciała spieszyc z pomocą wołającym o ratunek, lecz kapitan nie zezwolił na spuszczenie łodzi

ratunkowych. Dopiero podróżni jadący statkiem, słysząc przeklinania kapitana statku, który w najbrutalniejszy sposób wymyślał na Polaków i Polskę, zmusili go pod groźbą rewolwerów do zatrzymania statku, który pełną parą jechał dalej w kierunku Helu, pozostawiając tonące nauczycielki losowi. Po zatrzymaniu statku załoga polska pospieszyła na ratunek. Dzięki energicznej akcji zdołano nauczycielki wyratować. Niektóre straciły przytomność.

Po wydobywaniu tonących z wody kapitan statku chciał jechać dalej, lecz groźbą zmuszono go do powrotu. Na wybrzeżu lekarze zajęli się ratowaniem ofiar wypadku. Wszystkie nauczycielki odzyskały przytomność.

Kapitana statku aresztowała policja polska, po spełnieniu formalności według przepisów międzynarodowych. Statek odjechał na Hel pod kierownictwem kapitana Polaka.

CZAS ODNOWIĆ PRZEDPŁATĘ!

Szan. Czytelnikom przypominamy o odnowieniu przedpłaty na miesiąc sierpień. Przedpłatę przyjmują listowi oraz wszystkie urzędy pocztowe w Polsce do poniedziałku, dnia 25 b. m. włącznie. Kto nie uczyni tego w wyżej oznaczonym terminie, może narazić się na utratę pierwszych numerów w sierpniu.

Przedpłata wynosi miesięcznie 1,50

Krótkie wiadomości telegraficzne

W przejeździe z Warszawy bawił p. Prezydent w południowych powiatach poznańskich. Pan Prezydent był gościem ks. Olgierda Czartoryskiego, zwiedził wzorowe gospodarstwa i cukrownie w Zdunach, poczem odjechał do Szelejew.

Wiedeń. Lista uzupełniająca organów policji z wczorajszego wieczora zawiera 430 nazwisk policjantów, którzy odnieśli rany. Oprócz 4 zabitych jest 170 ciężko rannych, z której trzej prawdopodobnie ulegną również swym ciężkim okaleczeniom. Najcięższe żany spowodowały naboję rewolwerowe, [dalej kamienie i uderzenia kijami żelaznymi. Niektórzy policjanci są okaleczeni, aż do niepoznania.

W tych dniach, przejazdem z uroczystości Ostrobramskich, bawił w Pińsku J. E. Ks. Bp. Józef Kancans, biskup Markopoliński, sufragan rylski, dawny uczeń J. E. Ks. Biskupa Pińskiego. Odwiedziny Dostojnika Łotewskiego, który jest równocześnie wicemarszałkiem parlamentu, dowiodły jeszcze raz szczerych sympatyj, jakie Ks. Biskup Rancans żywi dla Polski. —

W odległości 40 mil od Kalkuty zatonał statek handlowy. 21 marynarzy zatonoło, w tej liczbie siedmiu Europejczyków. 50-ciu marynarzy zostało wyratowanych przez statek angielski, który przybył dzisiaj do Kalkuty.

SOKOLI!

➔ Czyście gotowi na Złot Dzielnicy? który odbędzie się 13, 14 i 15 sierpnia br.

W GRUDZIĄDZU

Czeski Min. spraw zagranicznych Benesz

w ostatnich dniach wrogo występuje przeciw Polsce.

Silne trzęsienie ziemi.

Teheran. Według informacji otrzymanych z prowincji, w Persji odczuło silne trzęsienie ziemi. Trzęsienie zwłaszcza silnie dało się odczuć w okolicach granicy sowiecko-perskiej.

Takie są wyniki działalności komunistów!

Moskwa. Wojskowe pismo białoruskie „Zwiedza” omawiając sytuację w okręgu mińskim podkreśla, iż w jednym tylko okręgu mińskim znajduje się 800 zarejestrowanych bezdomnych dzieci. Dzieci te, nie mówiąc już o nierejestrowanych spadając na najniższy poziom moralny, zajmując się zbiorowami kradzieżami, w szczególności kradną alkohol, którym się upijają, narkotyzują się i t. p. Większość z nich jest chora

wenerycznie. Władze białoruskie S. S. R. nie posiadają dostatecznych środków dla walki z tym stanem rzeczy. Pismo nawołuje do zajęcia się tą sprawą, która w Moskwie jest zwalczana wszelkimi rozporządzalnymi środkami.

Zaręczyny córki bolszewika z księciem francuskim.

W Paryżu odbyły się w tych dniach zaręczyny starszej córki zmarłego ambasadora sowieckiego w Londynie Krasina — Ludmiły Krasin, z członkiem jednego z najstarszych rodów arystokracji francuskiej, księciem de la Roche-Foucauld. Książę de la Roche — Foucauld otrzyma za swą żoną piękny poseg; zmarły ambasador proletariackiego rządu zostawił bowiem swym córkom wielomilionowy spadek.

B. prezydent Wojciechowski dyrektorem Instytutu Spółdzielczego.

W Krakowie bawił b. prezydent Rzeczypospolitej, Stanisław Wojciechowski. Prowadzone przez niego rokowania ze spółdzielczym instytutem naukowym o przyjęcie stanowiska dyrektora instytutu, zakończyły się pomyślnie. Wobec tego, b. prezydent przyjął agendy kierownicze instytutu, z rąk dotychczasowego dyrektora, prof. Surzyckiego.

Ci którzy przyczynili się do powstania konfliktu między Anglią a Sowietami.

Sir Joynson Hick

angielski minister spraw wewnętrznych zarządził rewizję w biurach „Arcosu” bolszewickiej ekspozyturze handlowej w Londynie

Król Augielski JERZY

akceptował stanowisko swego rządu w stosunkach do Sowietów

Obwieszczenie

W obwodzie Pomorskiej Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu złożyli w myśl par. 133 Ord. Proc. przed komisją egzaminacyjną państwowy egzamin na mistrzów:

w zawodzie damsko-krawieckim: Dąbrowska Władysława, z Wąbrzeźna,

w zawodzie piekarskim: Błażejczyk Władysław z Wąbrzeźna,

w zawodzie kowalskim: Dylewicz Kazimierz z Wąbrzeźna,

w zawodzie siodlarskim: Brodowski Stefan z Wąbrzeźna.

Wyżej wymienieni są uprawnieni do posługiwania się tytułem „mistrz” oraz do trzymania i kształcenia uczniów w myśl par. 129 Ord. proc.

Izba Rzemieślnicza w Grudziądzu.

Konflikt między Anglią, a Sowietami

Mars: „Ci dwaj, znów postawili świat na ostrzu bagnetu”...

Nie popadnie nikt

w konflikt

z władzami czy to komunalnymi — czy skarbowymi, kto prenumeruje i czyta stale „Głos Wąbrzeski”

„Głos Wąbrzeski” podaje bowiem wszelkie rozporządzenia edykty wspomnianych władz, informuje o płatności podatków, przesunięciu terminu płatności, ulgach podatkowych, oraz zamieszcza zarządzenia Magistratu i Urzędu Policyjnego.

Więc dopóki jeszcze czas — niechaj każdy zaprenumeruje na pocztę, lub u listowego

„Głos Wąbrzeski”

Album Braci Strzelców na Pomorzu

dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Ważne dla członków Bractw Strzeleckich na Pomorzu. Jak ogólnie wiadomo, w sierpniu br. odbędzie się w Grudziądzu Wszepolski Kongres Bractw Strzeleckich.

Aby uświetnić ten Kongres powstała myśl wydania Albumu Pamiątkowego z fotografiami i życiorysem wszystkich Braci Strzelców na Pomorzu. Będzie to miła pamiątka dla każdego tembardziej, że jeden honorowy egzemplarz Albumu specjalna delegacja Bractw Strzeleckich Pomorza zawiezie w darze Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej i członkom Rządu.

W ostatniej chwili przypomina się więc

wszystkim P. P. członkom Bractw Strzeleckich na Pomorzu, którzy nie nadesłali jeszcze swej fotografii, wypełnionego kwestionariusza do życiorysu i sumy 9 zł. na koszt kliszy, aby załatwili to jak najprędzej. Kto wskutek własnej winy zostanie pominięty, zaświadczy w ten sposób publicznie o braku zrozumienia tak ważnego celu i braku poczucia solidarności organizacyjnej ze swej strony. — Kto nie otrzymał oferty i formularza, niech napisze do wydawnictwa: Grudziądz, ul. Kościuszki 17.

Po rozruchach wiedeńskich.

Żałoba publiczna. Zebranie Rady Narodowej. Ile kosztują rząd austriacki rozruchy? Aresztowanie komunistów zagranicznych. Nowy pałac sprawiedliwości.

Wiedeń. Na znak żałoby po ofiarach rozruchów wywieszono na wszystkich szkołach, gmachach urzędowych oraz domach opieki publicznej, chorągwie na pół masztu. — Obecnie panuje w Wiedniu spokój.

Wiedeń. Austrjacka Rada Narodowa zbiera się jeszcze w miesiącu lipcu w poniedziałek d. 25 Wiedeń. Rozruchy wiedeńskie kosztować będą rząd austriacki 14—16 milionów szylingów (przeszło 20 milionów zł.)

Wiedeń. Po rozruchach wiedeńskich dokonano szeregu aresztowań. Między innymi aresztowano 2 członków sowieckiej instytucji handlowej w Berlinie, oraz pewnego pruskiego posła

komunistycznego. Komunistę tego odstawiono do granicy pruskiej.

Wiedeń. Wśród ostatnio aresztowanych komunistów znajdują się Rosjanie, Węgrzy, Włosi i Jugosłowianie. Obecnie siedzi w areszcie śledczym 20 osób. Postępowanie śledcze jeszcze nie ukończono.

Na posiedzeniu ciał administracji gmachów związkowych postanowiono odbudować spalony gmach sądownictwa. Fachowcy oświadczają, iż będzie trzeba budować go przez 5 lat.

Szkody, wyrządzone przez pożar, są ogromne spaliły się w sądzie tysiące aktów rozwodowych, oraz dokumenty personalne.

Kociaki wartości 400 tys. złotych.

Sztuczka mistrzów fachu przemysłowego.

Angielskie władze celne w Indjach wprost rady sobie dać nie mogą ze zwiększającą się coraz bardziej kontrabandą środków oszalałymi jak opium i kokaina.

Towar idzie z portów niemieckich, japońskich i amerykańskich do Kalkuty. Miasto to jest centrem przemysłowym; stamtąd cenne przesyłki idą na dwory i do haremów maharadzów, oraz do tajnych palarni, gdzie osiągają wysokie ceny.

Przemysłownictwem zajmują się przeważnie Chińczycy; doszli oni bowiem w tem do mistrzostwa. Szefowie tych band są milionerami (w dolarach), posiadają w Kalkucie cudowne pałace, po kilka Rolls-Royców, żony ich są obwieszane biżuterją. Ostatnio jednakże wywiadowcy urzędu celnego przypadkiem wykryli wielki transport szmuglowanego towaru.

Przy odprawie celnej statku przybyłego z Jokohamy, zauważono kobietę chińską, żonę jednego z kulisów, palacza okrętowego, gdy schodziła po kładce, trzymając w ręku koszyk.

Na zapytanie celnika co się mieści w koszyku, najspokojniej pokazała kotkę, siedzącą w koszu w otoczeniu sześciu kociaków. Celnik chciał pozwolić Chince udać się w dalszą drogę, gdy nadchodzącemu inspektorowi angielskiemu wydało się dziwnem, iż kotka jakoś zachowuje się obojętnie i nie broni swych małych.

Przy bliższym badaniu okazało się, iż kociaki są martwe; wyjęto z nich wnętrza i całkowicie wypchano drogocennym opium.

Skonfiskowany towar przedstawiał wartość dziesięciu tysięcy funtów, to jest przeszło 400 tysięcy złotych.

Kolonje letnie Związku Obrony Kresów Zachodnich na Pomorzu, dla dzieci z Niemiec i Górnego Śląska.

W niedzielę dnia 17-tego i poniedziałek 18-tego bm., przybyły dwa transporty dzieci z Niemiec (Lipska i Drezna) w liczbie 120. Transporty te zamknęły pierwszą serję (lipcową) kolonji letnich organizowanych przez Z. O. K. Z. Uprzednio przybyły w początku miesiąca dzieci śląskie w łącznej ilości 145, umieszczone zostały w trzech kolonjach zbiorowych a mianowicie: w Zakładach dla Dzieci Syberyjskich w Wejherowie (100), w Kraj. Zakł. Opieki Społ. w Wejherowie (25) i w Toruniu pod opieką miejscowego komitetu (20).

Dzieci przybyłe z Niemiec rozlokowane przeważnie u osób prywatnych a mianowicie: 11 w pow. Sepolińskim, 21 w pow. Grudziądzkim, 31 w pow. Wąbrzeskim, 20 w pow. Toruńskim oraz w kolonji zbiorowej Kola Z. O. K. Z. w Tucholi, zorganizowanej przy pomocy miejscowego komitetu pod przewodnictwem p. starosty Tolkowej (30 dzieci). Dwoje dzieci z Niemiec przyjechało kolonja Toruńska pod opieką p. Dr. Kaczyńskiej, posiadająca już 20 dzieci śląskich.

Kolonje zbiorowe opłacane są przez Z. O. K. Z. w wysokości od 1,50 do 2 zł dziennie od dziecka, za wyjątkiem kolonji w Tucholi, która sama zebrała potrzebne fundusze.

Ponieważ w sierpniu przybędą nowe partje (około 300) w dalszym ciągu są aktualne zgłoszenia osób prywatnych, chcących przyjąć dzieci na okres od 1 do 30 sierpnia lub też od 15 sierpnia do 15 września br. Zgłoszenia i ofiary należy skierować do biura Okręgu Pomorskiego Z. O. K. Z. Toruń ul. Franciszkańska 14.

Dotyczy dzieci polskich z Berlina.

Związek Obrony Kresów Zachodnich zważywszy wszystkich tych, którzy w dn. 6. i 7 lipca br. przyjęli do domów swoich dzieci polskie krewnych swych z Berlina, Hannoveru, Hamburga, Grohna oraz niem. Pomorza o natychmiastowe zgłoszenie imienia i nazwiska dziecka oraz dokładnego własnego adresu do Dyrekcji Związku Obrony Kresów Zachod. w Poznaniu ul. Fredry 7, celem dostarczenia w swoim czasie upoważnienia do bezpłatnego przejazdu dziecka z obecnego miejsca pobytu do punktu zbornego w Poznaniu. Należy przedewszystkiem zwracać uwagę, aby adresy osób, u których dzieci przebywają, były zupełne i dostatecznie wyraźnie pisane.

„Nie opuszczajcie naszych sierot”
wołają bohaterowie polegli na polach walki o wolność Ojczyzny.

OBYWATELE-RODACY!

Gdy nawała bolszewicka wymierzyła straszny cios w serce drogiej Ojczyzny; by znów narzucić swe jarzmo niewoli, Wy, Rodacy pierwsi porzuciliście żony i dzieci swoje i ponieśliście życie w ofierze za Wolność i Ojczyznę.

Gdy Wam danem było powrócić do swych ognisk, iluż legło snem wiecznym w mogiłach na rubieżach Polski, zostawiając sierotami nieutuloną z żalu dźwiatwę. Kto ma się zaopiekować temi sierotami jeśli nie pozostali?

Nie żądamy jałmużny, lecz zwracamy się z apelem do najlepszych synów Polski, by poparli nasze poczynania kupując los 1-szej Wielkiej Loterii Fantowej Domu Sierot popoległych Wojskowych, a oprócz znacznych i cennych wygranych uzyskacie sobie dożgonną wdzięczność biednych sierot i całego Narodu.

Nasza loterja jest niebywałą w Polsce tak co do ilości wypuszczonych losów (na całym terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej tylko 250 000) jak i w swej taniości bo zaledwie zł. 1. — za los o 2-ch numerach, a biorąc pod uwagę, że każdy numer przyjmuje udział w losowaniu to numer kosztuje tylko 50 gr.

Losowanie odbędzie się publicznie, przy udziale Władz Państwowych, Rejentami zaproszonych gości w dniach od 25 do 31 sierpnia 1927 r., będą to dni niebywałe w Warszawie, a nawet w Polsce, ponieważ poza samem losowaniem wydanych będzie 7500 cennych fantów m. in. samochody, motocykle, kinematograficzne aparaty przenośne z własnym światłem elektrycznym, powozu i parę koni, pianina, pokoje stołowe, sypialnie i gabinety, papierosnice złote, zegarki złote, rowery, gramofony, radio aparaty i t. d. i t. d. i t. d.

Obywatele Rodacy! Los Wam się uśmiecha, każdy powinien posiadać los tej loterii, bo to już nie dobroczynność tylko, lecz obowiązek i powinność.

KOMITET.

Powyższy odpis odezwy podaje do wiadomości z prośbą, by Pp. Burmistrzowie, Wójtowie, Sołtysi w sposób tamże przyjęty ogłosić zechcieli. Losy a 1 zł. są do nabycia w tut. Starostwie pokój-Nr. 8. — (Powiatowa Kasa Oszczędności).

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
STAROSTA.

W dobie obecnej nie możesz żyć bez gazety!

Jak cyganka „odrzekła“ chorobę bydła.

Wypadek nieprawdopodobny, a jednak — prawdziwy. — Choroba bydła. — Jarmark. — Cyganki. — 20 zł. zadatku. — Wieczór. — Ceremonja. — 350 zł. i 3 ubrania. — Po trzech dniach — Sposzczenie kradzieży.

Orłowo, pow. wąbrzeski. Żyje sobie w naszej wsi od lat już długich pewien robotnik. I prowadziłby swój żywot w spokoju dalej, gdyby nie zahaczyło się o jego zagrodę pewne nieszczęście... choroba krów. Jak kilka poprzednich krów, tak i ostatnia pewnego dnia zachorowała... Cóż więc robić? W Wąbrzeźnie jarmark — trzeba krowę sprzedać. Jak pomyślał tak uczynił. Na jarmarku sprzedał krowę ze stratą 100 zł; otrzymał za krowę 350 zł. Smutno powracał do domu. Nie uchowa się u niego żadna krowa. Zadane jest pewnie to nieszczęście. Rozmyślając o swym losie — wrócił do domu i postanowił udać się do kogoś po radę.

I oto jakby na zawołanie zjawiają się cyganie! Oni to przecież mają siłę odczarowywania. Do nich trzeba zwrócić się po poradę. Zaprosił więc zacy robotnik dwie cyganki do izby i tam zaczął im opowiadać o „zadanem nieszczęściu“. Cyganki po wysłuchaniu nieszczęśliwego, powiedziały, że w tem działa siła złych ludzi. Zło mogą od zagrody oddalić, ale uczynić można to dopiero po zachodzie słońca. Robotnik podziękował cygance za dobre chęci i jako zaliczkę wręczył jej 20 zł.

Zbliżał się wieczór... Robotnik niepokoił się... Czy aby cyganka wyratuje go z tego „zadanego nieszczęścia“... Cyganka zaś cieszyła się w duchu, że znalazła znów łatwowierną ofiarę, na której... będzie można „rzetelnie“ zarobić.

Słońce chyliło się ku zachodowi. Cyganka, jak zapowiedziała, wraz z drugą zjawiała się w domu robotnika. Wypytał się jeszcze o pewne szczegóły, zapowiedziała starsza cyganka, (czem starsza, tem lepiej „cygani“ — przyp. zecera), że rozpoczyna się uroczystość „odrzeknięcia“ i „wypędzania“ nieszczęścia. Nasamprzód robotnik dać musiał cygance do przeliczenia pieniądze otrzymane za sprzedaną krowę. Po przeliczeniu oddała łatwowiernemu gospodarzowi gotówkę, — a ten schował ją w szufladę komody. Teraz ma przynieść żona — koguta i kurę, pień do rąbania drzewa oraz siekiere. Kurom trzeba uciąć łby i to w ten sposób, że jedna cyganka trzyma kury za łapy, żona za łeb, a druga cyganka ucina łby. Cała rodzina ma teraz opuścić mieszkanie i udać się do ogródka i tam czekać

na „pianie“ męża, ażeby rozpocząć zakopywanie łbów niewinnych kur.

Cyganka zawiąawszy robotnikowi oczy, postawiła go na pień, a na dany znak, ten ma rozpocząć — pisać!!! I sądząc, że czem głośniejsz będzie pisał tem szybciej wygna nieszczęście — wysilał swe gardło do tego stopnia, że zaczęli zbierać się przed domem sąsiedzi. — W ogrodzie odbywało się ceremonialne zakopywanie łbów kur, a w pokoju cyganka, podczas gdy robotnik pisał, „wsunęła“ do swej kieszeni 350 zł. oraz 3 ubrania. Ta, gdy załatwiła się z ukryciem „zobaczyć“, dała znak, do zaprzestania piania. Ciekawej rodzinie opowiedziała, że „złe“ zostało wypędzone, może jednak powrócić — jeżeli robotnik zagładnie wcześniej niż 3-go dnia do pieniędzy. Jeżeli ten warunek wypełni, może być pewnym że żadna krowa u niego nie zachoruje. (Naturalnie! — nie będzie bowiem miał pieniędzy, ażeby kupić nową krowę, przyp. zec.).

Radość robotnika nie miała granic. Tak czuł się szczęśliwym, że odprowadził cygankę około 2 klm. poza wieś, gdzie się z nią pożegnał. Wrócił do domu, ale nie mógł doczekać się — trzeciego dnia. Noc, z dnia drugiego na trzeci nie mógł wcale spać. Jakaś ciekawość pchała go do pieniędzy — strach przed powrotem „zła“ powstrzymywała go przed zajrzeniem do gotówki, (której już nie miał nigdy zobaczyć — przyp. zecera).

O 3-ciej rano, ciekawość a także pewność, że to już jednak trzeci dzień popchnęła robotnika do szuflady, w której były umieszczone pieniądze. Otwiera ją ale o pieniądzech, ani widu ani słychu“.

W jednej chwili zrozumiał robotnik, że cyganka okradła go. Stwierdził także, że „wsiały“ jeszcze trzy ubrania. Rano więc szybko zgłosił kradzież do Posterunku Policji Państwowej. Policja urządziła pościg. Obszar dworski, któremu robotnik doniósł, że okradziono go, stawiło do dyspozycji pokrzywdzonego furmankę, którą ten, na własną rękę czynił poszukiwania cyganów.

Głupota ludzka nie zna granic!!!

Oto wypadek, który wydaje się może fantazją albo niemożliwością. Pomimo nawoływań pomimo podawania w prasie licznych i częstych przykładów oszustw, powstałych na tem tle, znajdują się ludzie — którzy w łatwy sposób, chcą się wyzbyć pieniędzy.

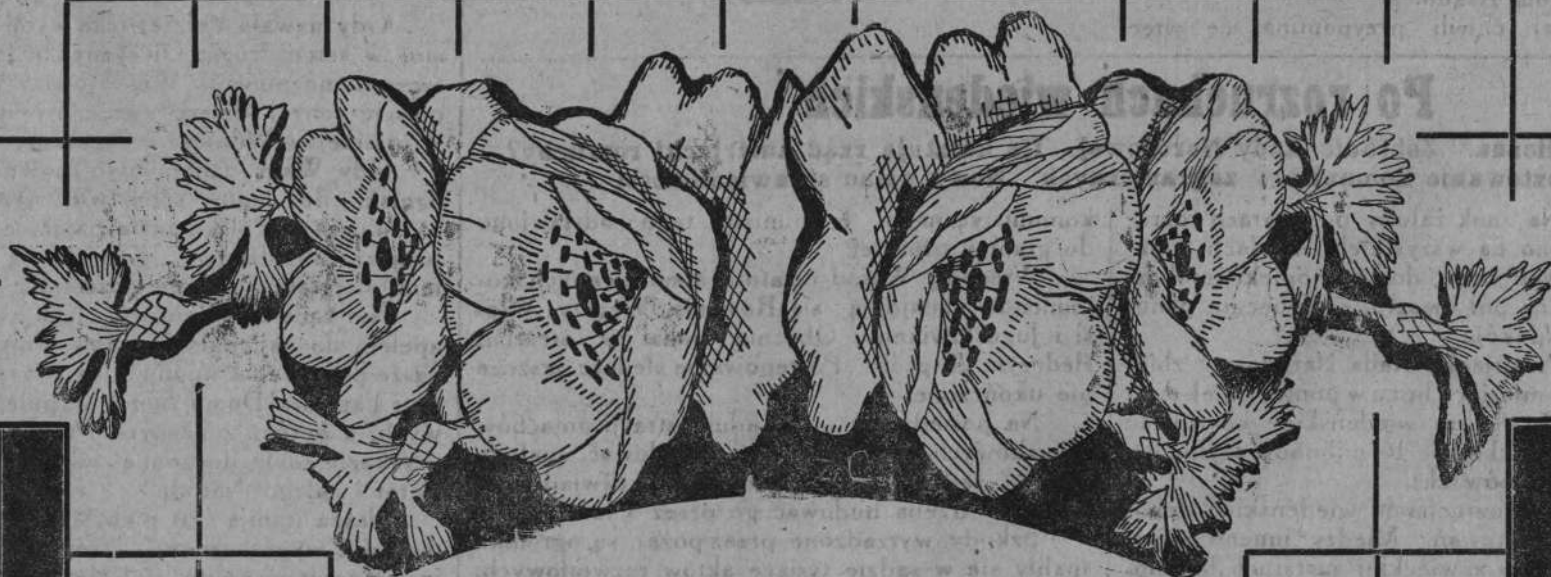
Niechaj ten przykład będzie nowym dowodem oszustw cyganów.

Theunis, b. premier belgijski
przew. wszechświatowej konferencji ekonomicznej
w Genewie.

Wycieczka amerykańska w Warszawie.

Warszawa. Dziś rano o godz. 9 pociągiem specjalnym przybyła tutaj wycieczka 900 Polaków amerykańskich. Powitali gości minister skarbu Czechowicz, komisarz Rządu Jaroszewicz, gen. dyw. Wróblewski przedstawiciele miasta. Przywitanie gości było bardzo serdeczne. O godz. 12 goście udali się na plac Saski, gdzie złożyli wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Następnie złożyli wieniec pod pomnikiem Mickiewicza i na grobie ś. p. Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej Gabryela Narutowicza. W godzinach popołudniowych przy dźwiękach orkiestry udali się goście w pochodzie do Belwederu, gdzie wręczając Szablę honorową z szczerozłotą rękojęcią złożyli hołd Budownicemu Polski.

Sprzedaz letnia 1927 r.

w firmie

W. KORZENIEWSKI Tow. Akc.

Rynek 22-24

GRUDZIĄDZ

Rynek 22-24

W wszystkich oddziałach naszego magazynu zredukowaliśmy ceny na artykuły letnie sezonowe i polecamy towary te Szanownej Klienteli z miasta i prowincji po najniższych bezkonkurencyjnych cenach!

Dział konfekcji damskiej posiada najnowsze modele w sukienkach, paltach i kostjumach!

Męskie palta i ubrania w najlepszym wykonaniu!

Kamgarny na ubrania i płaszcze męskie!

W oddziale białizny i artykułów męskich: partja koszul zefirowych teraz od 6.25 za sztukę.

W olbrzymim dziale damskich nowości na suknie sprzedajemy dopóki zapas starczy: partję jedwabi sztucznych w modnych deseniach od 3 zł za metr.

Oddział pończoch zaopatrzylimy w najlepsze jakości krajowe i zagraniczne, polecamy

pończochy półjedwabne od 2,60 za parę,

pończochy jedwabne . od 3,75 za parę.

W dziale firan i dywanów posiadamy niezrównany wielki wybór i najniższe ceny: w firanach, storach, kapach, gobelinach i dywanach od najskromniejszych kokosowych do najlepszych plusz. i „Smyrna“

Na zamówienie wykonujemy wszelkie stylowe dekoracje do okien.

Całkowite wyprawy ślubne

Przyjazd z prowincji dla wielkiego wyboru i tanich cen zawsze się opłaca!
Firma nasza jest największem i najtańszem źródłem zakupu towarów dziennej potrzeby.

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 22 lipca 1927 r.

Cały świat dzisiejszy opiera się na prasie. Prasa jest tą największą w świecie potęgą, przed którą królowie nawet uleżą muszą. Prasa może uczynić wiele dobrego — oile w dobrych znajduje się rękach — ale może również jeszcze więcej zła narobić, jeżeli kierują nią ludzie bez czci i wiary!

Bo prasa to miecz potężny — to dyktatorka świata!

Różne są odmiany prasy! Jest prasa partyjna, — i prasa bezpartyjna, sprawiedliwa, występująca w służbie idei. Jeden z filozofów powiedział: Pokaż mi gazetę jaką czytujesz — a powiem ci kim i jakim jesteś. — Człowiek uczciwy solidny, dbały o dobro kraju czytuje tylko gazety uczciwe, bezpartyjne — i apolityczne.

Człowiek zły, samolub, warchoł, oszczerca i pieniacz czytuje gazety partyjne, walczące oszczerstwem i kalumją, obzyrzując swoich przeciwników błotem, i pozbawionej wszelkiej uczciwości i wiary.

Szczególniej Polska obfituje w prasę oszczerczą i partyjną, warcholską i nieuczciwą. Dlatego u nas trzeba być bardzo ostrożnym w wyborze gazety. Każdy uczciwy i szanujący swój honor i swoją godność osobistą obywatel będzie prenumerował tylko pismo uczciwe bezpartyjne i apolityczno-narodowo-katolickie.

Taką gazetą jest Głos Wąbrzeski.

Pismo nasze popiera tylko uczciwość stawiając na czele swoich ideałów dobro Kościoła Katolickiego, dobro Ojczyzny i dobro społeczeństwa.

Kto więc chce być dobrze poinformowanym o ludziach i wypadkach, o sytuacji politycznej i o stosunkach społecznych. — Kto chce wiedzieć zawsze kiedy i jakie podatki ma płacić jak się zachować wobec wydarzeń w kraju... Kto chce — wreszcie — zabawić się czytaniem rzeczy ciekawych i nauczyć się czegoś z gazety.

Ten niech zaabonuje Głos Wąbrzeski.

Szczególnie niska cena naszego pisma 1,50 w administracji a 1,70 za abonowanie przez pocztę umożliwi każdemu bogatemu czy biednemu abonent Głosu.

Podczas gdy inne pisma podwyższyły cenę, jedynie prenumerata naszego pisma pozostała niezmienną. A więc do apelu. Niech każdy zaabonuje Głos Wąbrzeski na miesiąc przysły. Czytajcie „Głos Wąbrzeski“.

W sprawozdaniu z przyjęcia dzieci zakradł się błąd zecerski. Mianowicie z pań Tow. św. Wincentego à Paulo brały udział w przyjęciu pp.: Baranowska, drowa Piotrowska, Sigurska Szczukowa. Za mimowolny błąd z ecera bardzo przepraszamy.

Zwracamy uwagę na dzisiejsze ogłoszenie garbarni „Zgoda“ przy ul. Dolnej. Firma ta po znacznym powiększeniu ubikacji i rozszerzeniu zakresu przedsiębiorstwa stała się konkurencyjną w dziale garbowanych skór.

Podziękowanie. Wszystkim ofiarodawcom jako i członkom poszczególnych Komisji, którzy się w jakikolwiek bądź sposób przyczynili się do przeprowadzenia Złotu Sokolego w dniu 3 lipca b. r. a przedewszystkiem WP: Burmistrzowi Schwarcowi, W. Panu hr. Dąbskiemu z Wąłycza, P. D-rowsi Koernerowi z Młewca, P. Wietrzyńskiemu Kazimierzowi z Wąbrzeźna, P. Janowi Kamińskiemu i P. Zygmunтови Gaszyńskiemu z Wąbrzeźna oraz Towarzystwu Straży Pożarnej, Młodzieży Katolickiej, Zjednoczeniu Zawod. Polsk., za branie udziału w uroczystym nabożeństwie i defiladzie, oraz PP. druhowi Szymańskiemu Fr. i Janowi Kaczyńskiemu za bezpłatne udzielenie sal do zabaw, a szczególnie prasie miejscowej za artykuły propagandowe, które

za zawsze popiera pracę i idee sokole składa się na tej drodze najserdeczniejsze Bóg zapłać.

Zarząd Towarzystwa Gimnastycznego Sokół w Wąbrzeźnie.

Spis ofiarodawców którzy ofiarowali datki na cele zabawy Tow. Ludowego.

Grudzińska 3 kwiaty. Przybylska 2 kielbasy. nieczytelny 5 zł. J. E. Esenack 3 zł. Hubert Budniewski 1 zł. Ksawery Różyński 2 pasty do butów. Bryx Jan 1 zł. Goetz 1 m. jaj 1/2, masła. G. Trepke 2 pary sznurowadeł. Kołodziejski 2 zł. W. Grabowski 6 garnków do kawy. Marja Bieszczynska 20 ciastek. J. Dąbek mydło i proszek 2 ciastka. Fr. Sass 1 zł. Falaszek Józef 1 zł. Kowal Michał 1 zł. Zygmunt Tomaszewski. zbiorek obcych wyrazów 10 egz. Dr. Szczepański 5 zł. M. Cyrklaff 2 zł. Lipska 50gr. nieczytelny 1 zł. Polkowski 10 paczek pierników i notes. Polkowski herbata morkowa. Fenska 2 zeszyty, czarny Piotruś i pluskiewki. Rogowski 3 pudełka pasty. Grygul 1 kielbasa. Muszarska 2 p. pierników, 2 k. mydła, 1 p. kawy Kneippa. Lichnarowicz 1 zł. Dom Rolniczo Handlowy „Plon“ 3 zł. Jan Dylewski 6 p. cykorji. G. Cudkiewicz jedna granatowa czapka W. Lewandowski 1 zł. Erdmann 4 strucle. W. Kornaszewski 3 kaw. mydła 3 p. proszku. Miszczak 2 p. pończoch 1 B. Lewandowski pół l. wódki. Rolirad 2 m. muślinu. Kruczkowska 2 piernik. R. Wojtecki 15 elementarzy, 1 obraz opr. Makowski 2 p. słod. kawy 2 p. proszku, Głazczyński 1 cukiernicę. W. Piotrowski 4 fl. wody kolońskiej. Cichocka 5 ft. grochu. X. X. 2 zł. Köhler 3 zł. Krüger 2 i pół f. pr. maki: Cyglerowa 4 pary pończoch. Kaczyński 3 ft. kielbasy. Kisielewski 1 szczyotka. Małkowski 1 koszyk. Lucas 1 zł. Sipa 1 zł. L. Gulda 1 zł. Stiller nici. nieczytelny 2 zł. H. Zieliński 1 zł. Paszotta kielbasę. Pomieczynski ciasta A. Hoenze pół tuz. mydła, 2 terekki. Br. Gerke 1 zł. Zuralski 7 fantów. Busch 3 ft. kielbasy. B. Czaplinski 1 gumy 2 p. pasty. X. 1 zł. Kownacki 2 zł. Hajdel 50 gr. Stoff 2 kapesze. Dahmer 1 zł. Gohritz 2 zł. N. N. 2 zł. J. K. 1. zł. Dokonczenie nastąpi

Pan Prez. Rzeczypospolitej w Toruniu.

W dniu 31 lipca br. przybywa na Pomorze pan Prezydent Rzeczypospolitej Mościcki i w drodze do Bydgoszczy via Toruń wiodzi kolejno szereg miast i miejscowości pomorskich. Jak się dowiadujemy p. Prezydent zabawiwszy kilka dni na majątku Racoty — dawniejszej siedzibie książąt Thurn i Taxis — pod Poznaniem, będzie obecny w Bydgoszczy na Regatach tegorocznych wioślarskich, poczem przybywa na dwa dni do Torunia. Dokładny program pobytu p. Prezydenta nie został jeszcze definitywnie ustalony.

Zieleni. Pożar. W dniach ubiegłych wybuchł tutaj pożar w gospodarstwie Jana Mrozka Spalił się dom mieszkalny, stodoła i chlew. Szkody znaczne, lecz częściowo pokryte przez ubezpieczenie.

Gniw. Królem kurkowym na rok 1927/28 został p. Franc. Bieliński st. sekretarz wydziału pow. I rycerzem p. Stanisław Gajrowski nac. sekr wydziału pow., II ryc. p. Antoni Nowacki hotelista, wszyscy z Gniewu.

Zaznaczyć należy, że Królem okręgowym jest p. Małolepszy dyr. Pow. Kasy Oszczędności z Gniewu.

Tczew. (Kwiatki kultury — niemieckiej). Z pociągu niemieckiego, jadącego z Malborka do Gdańska, wyrzucono kopertę, na której napisane było takie oto zdanie w języku Getego i Szylera: „Ihr Pollacken müsst alle tot geschlagen werden... Sauhunde... (Was Polaków trzeba wszystkich pozabijać, psów i świńtuchów...) Końcowy wyraz tego zdania, jako zbyt plugawy opuszczamy, bo i reszta świadczy wymownie, co z narodu „myślicieli i poetów“ zrobili Bismarcki, Wilhelmy i inni pruscy wychowawcy. Typowy ten kwiatek kultury i cywilizacji niemieckiej powinni zachować w pamięci ci wszyscy, którzy sądzą, że ustępstwami przejednać można duszę Prusaka.

Kepno. (Nowa choroba koni). Od lat 2 obserwujemy u koni nieznaną dotąd chorobę skórna, mającą przebieg bardzo złośliwy i uparty. Objawy jej są następujące: na skórze zjawiają się twarde wypryski w rodzaju płaskich guziczków najczęściej okrągłej formy, które dosyć szybko się powiększają i często zlewają tworząc ogniska różnej wielkości; ogniska te są twarde koloru czerwonego, w przekroju białe. Koń uczu-

wa znaczne swędzenie i ociera się o ściany i przedmioty.

Ruch Towarzystw.

Wąbrzeźno. Baczność członkowie Stow. Kat. Mł. Męskiej w niedzielę dnia 24 lipca o godz. 1³⁰ odbędzie się w starej salce zebranie plenarne. Z powodu bardzo ważnych spraw i przybycia prezesa, obecność wszystkich konieczna Z A R Z A D

Wąbrzeźno. Sprawie Służ. Stowarzyszenie Młodz. Żeńskiej w Wąbrzeźnie. Wspólna wycieczka w niedzielę dnia 24. bm. Wymarsz od wikarjówki, punktualnie o godz. 2-giej. O punktualne przybycie wszystkich druchen prosi Zarząd.

Wąbrzeźno. Baczność! Bratnia czeleźdź rzemieślnicza. W niedzielę dnia 24 o godz. 1.30 odbędzie się pogadanka w hotelu pod Białym Orłem u p. Szymańskiego, na które zapraszam kolegów wraz z zarządem Gospodarz Tow.

Notowania giełdy płodów roln. w Poznaniu

Notowania oficjalne z dnia 20. VII. 1927.

Za 100 kg. w ładunkach wagonowych parytet Poznania.	
Zyto	51,00—52,00
Pszenica	50,50—53,50
Jęczmień zw.	46,00—48,00
Owies.	40,50—41,50
Mąka żytnia 70% z work. stan.	—74,00
Mąka żytnia 65% z work. stan.	—75,50
Mąka pszenina 65% z work.	78,00—81,00
Otręby żytnie	31,00—32,00
Otręby pszenne	—26,50
Wyka latowa	00,00—00,00
Peluszka	00,00—00,00
Łubin niebieski	00,00—00,00
Łubin żółty	00,00—00,00

Uspokojenie spokojne

Targowica poznańska

Urzędowe stwierdzenie komisji notowania cen.

z dnia 19 lipca 1927 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

Bydło

- a) pełnomięsiste, wytuczzone woły najwyższej wartości rzeźnej, niezapręgane
- b) pełnomięsiste, wytuczzone woły od lat 4 do 7 154—162
- c) młode mięsiste nie wytuczzone i star. wytuczzone 136—142
- d) miernie odżywione młode, dobrze odżywione starsze

Stadniki

- a) pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej 148—155
- b) pełnomięsiste młodsze 138—
- miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 118—120

Jałowki i krowy

- a) pełnomięs., wytucz. jałowki najwyż. wart. rzeźnej,
- b. pełnomięs. wytucz. krowy, najw. wart. 160—161
- szeźna. do lat 7 154—142
- c. starsze wytucz. krowy, mn. dobre mł. krowy i jałowki 152—
- d. miernie odżyw. jałowki i krowy 120—122
- e. licho odżywiane krowy i jałowki 85—95

Cielęta

- b) najprzedniejsze cielęta tuczne 150—150
- c) średnio tuczne cielęta i najprz. ssaki 136—146
- d) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki 124—130
- e) liche ssaki 110

Świnie

- a. tuczne ponad 150 kg. żywej wagi
- b pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi 246—248
- c pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 236—238
- d pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 230—240
- e mięsiste świnie ponad 80 kg. 224—230
- f) maciory i różne kastro 210—214
- 180—200

Drukiem i nakładem „Głosa Wąbrzeskiego“ (Bolesław Szczuka) Wąbrzeźno - Pomorze ulica Mickiewicza. Redaktor odpowiedzialny Bolesław Szczuka Wąbrzeźno Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Kasa Spółdzielcza
Parcelacyjno-Osadnicza
w Grudziądzu
Plac 23 stycznia nr. 21. Tel. 390
Konto P. K. O. 206.780

Jest jedyną instytucją w Rzeczypospolitej — jak się wyraził delegat Ministerstwa Skarbu i Związek Rewizyjny — najżywniejszą spółdzielnią w Polsce. W ciągu dwóch lat udzieliła Kasa osadnikom 869 pożyczek i skupiła u siebie 2.043 osób, członków i deponentów, mając około 7.000.000 zł obrotu. Chcący skorzystać z pomocy Kasy na przejęcie i zagospodarowanie parcel powinni oszczędności swe w niej składać.

MAŁY KOŃ
i używany
WOZ na resorach
do mleka
zaraz na sprzedaż

B STANCZEWSKI
Wąbrzeźno Wolności 47 c

Dobra
kucharka
ewent. gospodynini
potrzebna do miasta zaraz
lub od 1. VII. br.
Zgłoszenia przyjmuje
Drażkowska Rynek 22

Niniejszem zawiadamiamy, że po nowoczesnym urządzeniu i powiększeniu naszej fabryki, jesteśmy w stanie **garbować** pierwszorzędnie skóry wszelkiego rodzaju, jako i po bardzo przystępnych cenach

Zamieniamy wszelkie skóry surowe na gotowe w każdym gatunku. **Garbujemy** skóry baranie na kozuchy

Garbowanie w przeciągu 3 tygodni!!

Prosimy o przekonanie się!!

Garbarnia =ZGODA= Wąbrzeźno

Ulica Dolna 8

przy promenadzie nad jeziorem. Zajazd z ul. Chełmińskiej, róg firmy zbożowej „Plon“

Baczność Rolnicy!!

Żniwa za pasem i z powodu tego nie zwlekajcie czasem

Dać wasze żniwiarki naprawiać z czasem, A nie w ostatniej chwili przywozić z hałasem, Lecz żądać naprawy

jeszcze przed czasem

Części zapasowe u mnie zawsze są na składzie, Zamów takowe wcześniej, a będziesz miał maszyny w porządku i ładzie

Chcesz przecie obitego plonu z żniwa tego, To przestrzegaj przedewszystkiem hasła

„Swoj do Swego“.

I zamawiaj wszystkie części i wszelkie maszyny tylko

Fabryce Maszyn u I. Kofleckiego

Telefonuj więc do niego na nr. 49 po nazwisku, Lub przybądź lepiej osobiście tam, — gdzie ustawiasz krowę, konia,

przy „bydłym Targowisku“

Ogłaszajcie się w Głosie Wąbrzeskim

GOTOWE

PASY ZAPĘDOWE

ze skóry i z sierści wielbłądziej

Skórę na pasy

Skórę w każdym gatunku i do każdego celu poleca

Z. Sigurski

Wielki wybór — Ceny umiark.

Książkowa kasjerka

może się zaraz zgłosić.

M. Jezierski, skład żelaza RYNEK

Dnia 1 sierpnia br. o godz. 3 po poł. w lokalu sołectwie przedzierzawia gmina Mlewo drogą licytacji

polowanie

na przeciąg 6 lat

Warunki można przejrzeć w dniu licytacji.

KUZIŃSKI, soltys

Pani musi prac!

bieliznę sposobem nowoczesnym! Czy zna Pani nowoczesny środek do prania, który z łatwością, bez silnego tarcia rozpuszcza brud, jest dla bielizny nieszkodliwy i tani w użyciu? Niech Szan. Pani zapozna się z nim! Jest to preparat mydlany „SAPON“ ze znakiem ochronnym koszulka środek pod gwarancją nieszkodliwy i od 20 lat chlubnie znany, a teraz jeszcze znacznie ulepszony. Kto raz spróbuje już go nie porzuci. Wszędzie do nabycia. Przy zakupie zważać na znak ochrony „koszulka“.

Chemiczna Fabryka „ERGASTA“
C. Nagórski, Starogard Pomorski.

OSTRZEŻENIE.

Tym wszystkim opornym właśc. zwierząt, którzy dotychczas nie oddawali padliny do przetworni padlin przypominam jeszcze raz rozporządzenie policyjne, które powiada:

Wszystkie padłe lub zabite, jakoteż dobite i ubite na rzeź a do spożycia ludzkiego niezdatne konie, osły, muły osłomuły, bydło rogate, świnię, owce i kozy muszą być oddane do przetworni padlin wraz z skórą, sierścią i rogami.

Celem zapewnienia sobie dostawy wszystkich padlin płacić będą nagrodę do wysokości

zł 10

wyrażnie: **DZIESIĘC ZŁOTYCH**

tym wszystkim, którzy mi o przekroczeniu powyższej ustawy donoszą tak, że opornych będą mogli ścigać sądownie i podać władzom policyjnym do ukarania. Nazwisko podającego zachowam w ścisłej tajemnicy.

Termochemiczna Przetwornia Padlin, Czystochleb

L. W. WIŚNIEWSKI

Telefon Wąbrzeźno 131.

Fabryka mączki mięsnej i kostnej, sztucznych nawozów oraz tłuszczu zwierzęcych

Spis warsztatów, przedsiębiorstw i składów miasta Wąbrzeźna i Golubia

Poniżej wyszczególnione firmy gorąco polecamy uwadze naszych Czytelników i Przyjaciół przy robieniu zakupów.

WĄBRZEŹNO

Blacharstwo

Jan Murawski

Wąbrzeźno ul. Bernarda poleca swój skład porcelany, lamp i sprzętów kuchennych.

Wykonuje wszelkie prace blacharskie, instalacje wodociągów, kanalizacje fachowo, szybko i po cenach przystępnych.

Warsztat Mechaniczny

maszyn mleczarskich
Karol Schlader
Wąbrzeźno
(obok dworca kolejki elektr.)

Centryfugi „MILENA“ sprzedaje także na raty. Używane centryfugi przyjm. do zamiany wzgl. do kupna.

Drogerje

K. Głowacki

Centralna Drogerja Rynek
Tel. 166 Tel. 166

poleca: Mydła, świece, oliwy i smary do maszyn — farby, lakiery i pendzle

DROGERJA POD LWEM

W: Kornaszewski Wąbrzeźno

Rynek 2. Tel. 13.

Poleca artykuły apteczne, chemiczne, wata, bandaże chirurgiczne, gumowe, mydła, perfumy, kremy itp. Artykuły fotograficzne, przybory malarskie, oliwy, smary, benzyna

Obuwie

B. MAGOWSKI

Wąbrzeźno ulica Bernarda

Najtańszy skład obuwia. Wykonuje się wszelkie reparacje w krótkim terminie i po umiarkowanych cenach.

JAJA MASŁO

I DRÓB

kupuje stale po najwyższych cenach dziennych

Dom Eksportowy

E. GOETZ

Wąbrzeźno

Kolejowa 63

Telefon 174

Do tańca nadają się tylko PATHEFON, bo grają bez igiel tylko kulka wiecna, Pathofony oddają głos jasno, czysto i naturalnie. Najnowsze modele pathofonów. Najnowsza naprawa, stalena składowa, za gotówką. Raty po cenach fabrycznych. Dla reflektantów cenulki spis płyt bezpłatnie. Kowalowski Skład pathofonów i płyt **JAN KOZŁOWSKI KOWALEWO Pom. ul. Toruńska 20**

Feliks Klimaszka

mistrz kuśnierski Wąbrzeźno, telefon 11

Poleca swój skład artykułów męskich, towarów krótkie i konfekcja. Własna pracownia futer i czapek dla towarz.

Tu do nabycia znaczki i weksle Kasy Skarbowej

Polecam mój salon fryzjerski

Szan. Publiczności całej okolicy.

Obsługa rzetelna i wzor.

Specjalne strzyżenie a la garçonne

U w a g a: Kierownictwo zakładu spoczywa w doświadczonego i zchowcu który pracował w większych miastach.

Salon fryzjerski

F i s c h, Rynek 24

Nowy samochód

osobowy

o każdej porze dnia i nocy do wynajęcia

S. Czerniak i B. Makowski

Garaż: Mickiewicza 28

Telefon 25

Mieszkanie prywatne

Mickiewicza 5 (I piętro)

Licytacja przymusowa.

Dnia 25 lipca br. o godz. 11-ej sprzedać będę za gotówkę najwięcej dającemu w Wielkich Radowiskach u H. Talkowskiego.

I MOTOR DO MŁOCENIA

(używany fm. Moskowski Jeltich.)

Zbiórka licytantów o godz. 10,45 przed wójtostwem.

LITWIN komornik sądowy w Golubiu

Kupię używaną

maszynę

do pisania

(w dobrym stanie)

Michał Stasiński

Jabłonowo D. Z. I.

Pokój jadalny,

zupełnie nowy,

pokój sypialny

(komplet)

Kuchnię i różne rzeczy domowe

z powodu wyjazdu za gotówkę zaraz na sprzedaż

Gdzie? wskaże eksped. „GŁ. WĄBRZESKIFGO“